

Nieuwsbrief

Tuinpark de Molen

Algemeen Tuinonderhoudsnieuws

Hoe

Wat geweldig om 's morgens vroeg zo iets moois te zien en je hoeft niet ver. Alleen maar een rondje om het park lopen.

IN DEZE NIEUWSBRIEF

Lia/Margreet/Els

Wat moet er gebeuren, wat is er al gedaan en wat gaan we volgend seizoen doen.

Nieuw Namen en Bewegwijzing

Er zijn nieuwe tekeningen/plattegronden.

Deze maand op het park

In september zijn er geen specifieke activiteiten anders dan het algemeen tuinonderhoud,

De Diervriendelijke Natuurtuin

Tuintips september

Hoe te baggeren

Algemeen Tuinnieuws voor de maand september

Zoals in het vorige nummer gemeld, bespreken Lia, Margreet en Els elke week welk gedeelte van het park wat extra aandacht nodig heeft. Dit wordt gedeeltelijk samen met de woensdagocht ploeg uitgevoerd en op de zaterdagochtend door het **Algemeen Tuinonderhoud**. Lia stemt dit af met Dries en de dienstdoende werkploegleider.

De laatste tijd is de Molentuin weer flink aangepakt, want daar moet volgend jaar een klein parkje komen waar je doorheen kunt lopen. We hopen er ook een bankje neer te zetten, zodat men daar even kan uitrusten. en genieten van al het moois. De Fruittuin daar tegenover is uitgebreid met diverse fruitbomen, die gedoneerd zijn door tuinders. Waarvoor onze dank, dat gedeelte is nu klaar.

Ook rond de kas is veel werk verzet, de mooie bak is gevuld met inheemse planten en kan gaan groeien.

Achter en naast de brievenbussen is flink gewerkt om alles op te schonen. We zijn voorzichtig begonnen met beplanting aan de voorkant. Zoals op onderstaande foto is te zien. Er komen inheemse en luchtige planten, die momenteel in de kas worden opgekweekt.

De Dobbetuin, De Regententuin en Het Natuurparkje hebben het afgelopen jaar extra aandacht gekregen van het Algemeen Tuinonderhoud, maar gaan vanaf volgend seizoen meedraaien in het Algemeen Tuinonderhoud. Iedereen draait ook weer mee in het Algemeen Tuinonderhoud.

Volgend seizoen staan de volgende stukken algemeen groen op het programma voor extra aandacht en onderhoud:

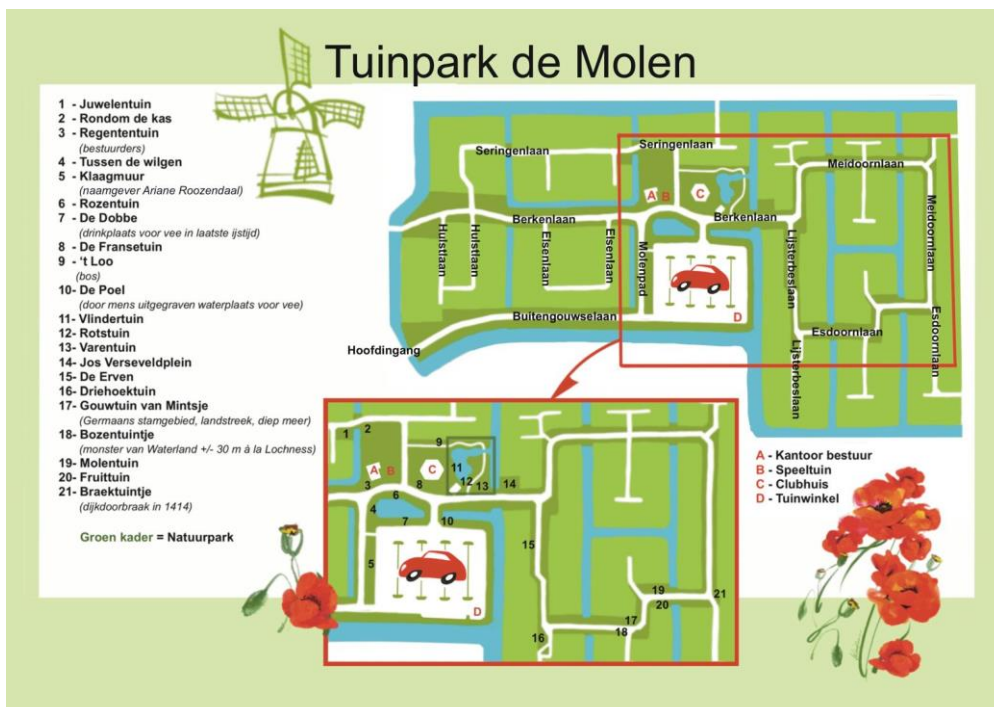
- Het stuk tussen de Bestuurskamer en de kas van de zandbak tot aan de sloot
- De Molentuin
- Het verfraaien van de afvoergoten en struiken op de parkeerplaats
- Het stuk naast de brievenbussen
- De hortensia's bij tuin 18 worden in najaar verwijderd en daar wordt een plan/tekening voor gemaakt, dat in voorjaar vorm gaat krijgen.

Namen bij de diverse borders/tuinen

Zoals jullie in eerdere stukjes hebben kunnen lezen, hebben diverse gedeeltes van ons park er een naam bijgekregen. Mintsje Veenstra (tuin 23) heeft hier veel tijd in gestoken om dit te benoemen en ook de verklaring erbij gegeven. Winny Ros heeft hier prachtige plattegronden van gemaakt. Deze hangen al op het Informatiebord, bij het algemeen groenonderhoud en op de deur van de Bestuurskamer. Ze komen ook nog op de informatieborden van het park. Hieronder een verticale plattegrond en een horizontale.

Martin Roozendaal heeft de bordjes gemaakt en Els Dorrestijn heeft de namen erop gezet.

De Diervriendelijke natuurtuin

De diervriendelijke natuurtuin, met veel wilde bloemen, is aan een opmars bezig en dat juichen wij van harte toe! Maar niet alle wilde planten in de tuin zijn gewenst. Wij vertellen welke planten je gerust kunt laten staan en welke woekeraars je beter kunt weghalen.

Wilde planten in de tuin

Het verschil tussen onkruid en wilde bloemen en planten is vaak erg klein. Eigenlijk is 'ongewenste plant' dan ook een beter woord voor onkruid. Je kunt het beste als vuistregel nemen dat je een wilde plant beter weg kunt halen als hij te sterk concurreert met je tuinplanten of je tuin dreigt te overwoekeren.

Diervriendelijke planten

Vergroot je de biodiversiteit in de tuin met wilde planten. Die zorgen namelijk voor voeding voor veel dieren. Vogels houden van wilde bessen, fruit en zaden. Nectar voedt insecten zoals vlinders, bijen en wespen. En veel bladeren van wilde bloemen zijn goede schuilplaatsen voor rupsen. Veel wilde planten in de tuin staan bovendien prachtig!

Onderhoudsvrije wilde tuin?

Geen enkele tuin is honderd procent onderhoudsvrij. Maar sommige planten kosten meer onderhoud dan andere, zeker als ze zich erg thuis voelen in je tuin. Bezorg jezelf minder werk door planten waarvan de wortels alle kanten op groeien in potten te zetten en in te graven. En verwijder bij beruchte zelfzaaiers rigoureus de uitgebloeide bloemen – tenzij ze fruit of zaden produceren waar dieren zich tegoed aan kunnen doen.

Gids voor wilde planten in de tuin

Je kunt wilde planten indelen in drie categorieën:

1. Rustige planten: deze zijn nuttig en eenvoudig te onderhouden
2. Enthousiaste zelfzaaiers: zaaien zichzelf gemakkelijk uit maar zijn desondanks de moeite waard
3. Potentieel onhoudbaar: deze planten moet je sterk indammen, maar ze zijn wel nuttig voor dieren.

1. Rustige wilde planten in de tuin

Deze wilde bloemen zijn nuttig en ze groeien rustig, dus je hebt er weinig omkijken naar.

Look-zonder-look (*Alliaria petiolata*)

Gewone rolklaver (*Lotus corniculatus*)

Alliaria petiolata groeit op schaduwrijke plekken onder heggen. De bladeren vormen voedsel voor de rups van het oranjepipje. De bloemen trekken muggen aan, die door vogels worden opgegeten. Ook zweefvliegen komen eropaf. De jonge blaadjes zijn geschikt om te eten in salades. De plant woekert niet, maar verwijder ongewenste zaailingen.

Gewone rolklaver groeit in gazons of laag grasland. De bladeren zijn geel met rode strepen en trekken vele vlinders en bijen aan. De bladeren voeden diverse rupsen, waaronder het bruine dikkopje en het groentje. Je hebt er geen omkijken naar.

Witte klaver (*Trifolium repens*)

Bosviooltje

Witte klaver is in gazons een veel geziene gast en veel mensen beschouwen het als onkruid. Maar eigenlijk is hij erg nuttig. Hij blijft in de zomer groen en bindt stikstof. Daarmee is het een biologische bemester van je grasveld. Hij verspreidt zich traag en de zaailingen laten zich makkelijk verwijderen uit borders. Bijen en hommels zijn bovendien dol op de bloemetjes.

Bosviooltje

In opgehoogde perken, cottageachtige borders, gazons en wilde gedeelten zorgt het bosviooltje al snel voor een groenblijvende bodembedekking en een prachtig bloementapijt in het vroege voorjaar. Hij verspreidt zich niet al te snel en is makkelijk in het onderhoud. Hark ongewenste zaailingen weg of trek de planten uit de grond. De bladeren bieden onderdak aan rupsen.

2. Enthousiaste zelfzaaiers

Deze uitbundige zelfzaaiers duiken overal op, maar zijn erg nuttige aanwinsten voor je wilde bloemen tuin.

Grote kaardebol (*Dipsacus fullonum*)

De grote kaardebol doet het goed in een wilde tuin of achteraan in grote borders. Laat de zaadhoofden zitten voor goudvinken en andere [vogels](#). Kaardebollen zijn behoorlijk zelfzaaiend. Verwijder ongewenste zaailingen voordat ze te groot worden, anders overwoekeren ze de planten ernaast.

Vingerhoedskruid (*Digitalis purpurea*)

Het klassieke [vingerhoedskruid](#) ziet er prachtig uit wanneer hij in groepen op een schaduwrijke plaats onder bomen staat. Maar ook in wilde graslanden of in kleine groepjes in een border staat hij mooi. Bijen houden van de bloemen van deze tweejarige plant. Hij zaait zich wel makkelijk uit, dus haal ongewenste zaailingen weg.

Spoorbloem (*Centranthus ruber*)

De spoorbloem, ook wel rode valeriaan genoemd, doet het goed in hete, droge borders, langs muren en zelfs in scheuren in het trottoir. De grote bloemhoofden van *Centranthus ruber* trekken vlinders aan. De plant zaait zich makkelijk uit en eenmaal gevestigde planten zijn moeilijk te verwijderen. Wees niet bang om de planten rigoureus terug te knippen en verwijder ongewenste zaailingen.

Gewone smeerwortel (*Symphytum officinale*)

Smeerwortel is ideaal in de wilde tuin of cottageborder. Rond midzomer wordt *Symphytum officinale* wat rommelig en heeft hij de neiging over andere planten heen te groeien. Snoei hem dus flink terug na de bloei. Gebruik de scheuten om vloeibare plantenvoeding te maken. De bloemen trekken bijen aan.

3. Potentieel onhoudbaar

Ook al worden deze wilde plantensoorten vaak gezien als onkruid, als je hun groei temt, zijn ze ontzettend nuttig.

Wilde grassoorten

Grassen mogen in een wilde natuurtuin niet ontbreken. Maak een kleine weide of reserveer in je tuin een stukje voor grassen. Gebruik wel verschillende soorten gras, want elke soort trekt weer andere rupsen en insecten aan. Houd de verspreiding in toom door regelmatig langs de randen te maaien en trek ongewenste zaailingen eruit.

Grote brandnetel (*Urtica dioica*)

Brandnetels zijn belangrijke waardplanten voor rupsen van verschillende soorten vlinders en motten. **Voorkom echter dat de brandnetels je border helemaal overnemen of last geven aan je burens!** Bedwing de wortels door ze in ingegraven bakken te planten. Heb je te veel brandnetels? Maak er brandnetelgier van om je planten mee te voeden.

Distel (geslacht *Cirsium*)

In een tuin met wilde bloemen of achter in een grote border staat een groepje vederdistels (*Cirsium*) erg mooi. De zaden van distels zijn geliefd voedsel voor goudvinken, maar verwijder ongewenste zaailingen als ze nog klein zijn. De snelgroeïende akkerdistel kun je beter links laten liggen.

Klimop (*Hedera helix*)

De herfstbloemen van klimop (*Hedera helix*) trekken nuttige insecten aan en in de winter zorgen de bessen voor voedsel voor vogels. Tussen de bladeren maken vogels vaak nesten. Verder voeden de rupsen van boomblauwtjes zich met het blad. Snoei ze terug als ze te veel woekeren en laat ze niet in bomen of tegen muren met los cement klimmen.

Tuintips september

Kale plekken in het gazon wegwerken

Na de warme zomerperiode, zijn er misschien kale plekken in je ooit zo groene gazon ontstaan. September is een goed moment om die aan te pakken. Gebruik hiervoor graszaad dat speciaal voor het herstel van de grasmatten is. Er zijn diverse varianten en merken te koop. Voordat je dit graszaad zaait, maai dan eerst het bestaande gras, woel de aarde om op de kale plekken en verwijder eventueel ontstaan mos en oud gras. Als de grond erg hard en arm is, kun je eventueel een bodemverbeteraar voor gras toevoegen. Zaai het herstellende graszaad royaal in, hark voorzichtig de ingezaaide bodem en geef de dagen daarna voldoende water.

Slakken preventief weghalen

Slakken paren in de lente, maar ook in de herfst. Als september nat is, hebben ze het naar hun zin. Haal de meeste slakken weg, dat scheelt honderden nakomelingen. Je lokt ze met een uitgeholde watermeloen. Zodra het begint te schemeren doen ze zich te goed aan het vruchtvlees. Pluk de slakken dan direct weg, want vaak zijn ze 's ochtends alweer vertrokken naar hun schuilplaats.

Snoei fruitplanten terug in september

Heb je in de zomer volop genoten van het zomerfruit uit eigen tuin? Mooi. Maar na de oogst kun je dit soort houtig klein fruit – denk aan frambozen, bramen en aalbessen – het best terug snoeien. Later snoeien kan problemen geven door nattigheid. Bovendien gaan de takken dan weer knop zetten en dat komt de vruchten van volgend jaar niet ten goede. Snoei de takken die hebben gedragen daarom in september weg. De rest van de plant kan teruggesnoeid worden tot 120 cm.

Overige tips voor september

Bewaar al je tuinafval op een grote hoop en gooi dit niet in de container. Op een grote hoop zal het afval verteren tot prachtige compost. De bodemverbeteraar kun je gebruiken om beplanting te beschermen en de grond in conditie te houden.

Maak nestkastjes alvast schoon. Op dit moment kunnen vogels het al gebruiken als slaapplek.

Geniet nog van de laatste zomermomenten in de tuin. Denk aan de dauw die de ochtend versiert, de kleurige bessen en vlinders, de unieke nazomer lichtval en de vele tuinplanten die nog in volle bloei staan.

Net als de foto op het voorblad volgen hier foto's, die de afgelopen maand op de Molen W'tjes hebben gestaan en door tuinders gemaakt zijn. Dank daarvoor!

BAGGEREN VAN DE SLOTEN

Voor die tuinders, wiens tuin aan een sloot grenst is onderstaande link een goede om te lezen. Wij dragen als tuinpark ons steentje bij aan het waterpeil.

[Veel gestelde vragen over baggeren - HDSR](#)

Ieder jaar moeten de sloten worden gebaggerd tussen 1 september en uiterlijk 15 oktober.

Hoe kom ik aan een baggeremmer?

Die koopt/heeft u zelf. U kunt baggeremmers kopen in een goede ijzerwareenzaak of sinds kort in onze eigen winkel op het park. **Kosten zijn € 60,00.** Ook online zijn ze te koop en met een kleine stevige emmer gaat het ook.

Hoe diep moet de sloot zijn?

In het midden van de sloot moet de **diepte 50 cm** bedragen. Naar de kanten moet de bodem oplopen tot 30 cm aan de rand.

Hoe weet ik dat mijn sloot 50 cm diep is? Op de stok aan de baggeremmer maakt u een markering op 50 cm. Als u de emmer rechtop op de bodem van de sloot laat rusten en de markering is gelijk met de waterlijn, dan is uw sloot op diepte. **Wat moet de afstand zijn tussen de opgehaalde baggerscheppen?**

Op elke 3 meter doet u 5 keer scheppen, dus als uw sloot 15 meter is, haalt u met uw baggeremmer in totaal 25 keer bagger op.

Waar laat ik mijn bagger?

U moet de bagger op **uw eigen tuin** verwerken.

Hoe meld ik dat ik gebaggerd heb?

Dit doet u via 'Mijn Tuin' van de BVV, u maakt een foto van alle bagger in uw tuin en stuurt die mee als bijlage naar de bond.

Mag ik waterplanten laten staan?

Neel! Alle waterplanten moeten met hun wortels uit de sloot verwijderd worden. Dit is een eis van het Hoogheemraadschap en is belangrijk voor de doorstroming van het water.

DRINGENDE OPROEP VOOR HULP

Wij zitten nog steeds verlegen om **extra handjes** voor het stekken van diverse plantjes, die in het voorjaar in de borders van het algemeen groen geplaatst gaan worden.

Dit wordt in of naast de kas gedaan aan de grote tafel. Als je een uurtje wilt helpen stuur dan een berichtje naar **Margreet 06-2870 9470**. Zij kan dit verder met je afstemmen.

TOT SLOT - Voor het seizoen 2024 is dit de laatste uitgave, tenzij er iets dringend is.

Uiteraard zijn wij blij met foto's, nieuwtjes, ideeën en suggesties om deze nieuwsbrief te verfraaien/verbeteren. Een zelf geschreven stukje over uw ervaringen op ons park of een link over iets interessants mbt tuinieren zijn van harte welkom. Dit doet u door een mail te sturen naar els@dorels.nl **Laat u niet weerhouden omdat dit de laatste van dit jaar is.**

Foto's met dieren, bloemen of iets ander specifiek moois welke op de Molen W'tjes zijn gezet, gebruiken we ook voor deze nieuwsbrief. Niet alle tuinders zitten in de Molen W'tjes app.